

i Landet. Der er Folk, som virkelig nære en oprigtig Bekymring for, hvad man nu er i Færd med at foretage...

Formanden: Jeg haaber, det ærede Medlem ikke insinuerer, at Højres Rigsdagsmænd ikke ere ærlige.

K. M. Klausen: De ere naturligvis saa ærlige, som de kunne være. Men jeg siger altsaa, at der mellem Højres Vælgere ude i Landet er virkelig ærlige Folk, der af oprigtigt Sind arbejde for Forsvarssagens Løsning. Det er naive, godtroende Mennesker, der leve paa Følelser og Stemninger, og det er Folk, der ere bestemt imod det, vi ere i Færd med at fuldbyrde her, det, som de kalde: et raadtent Forlig, et Forræderi mod Forsvarssagen. Men det er ikke Naiveteten eller Godtroenheden, der bliver afgørende her, nej, det er Beregningen og Snuheden, der her bliver den sejrende. Her foreligger et godt Tilbud overfor Højre: 31½ Mill. Kr. kontant, som det hedder een Gang for alle, 2—3 Mill. aarlig Stigning af Militærudgifterne, en meget stærk Forøgelse af Hæren, flere Hundrede Tusinde nye Tjenestedage, der skulle lægges paa den værnepligtige Befolkning; en god Lønningslov hænger ogsaa sammen med dette Forslag. Det er altsammen noget, der frister, og det er saadant noget, som faar saadanne Folk som Frøken Westenholz til at sige de Herrer lige op i Ansigtet, at de sjakre om denne Sag.

Ministeriet synes, efter den Tale, vi hørte af dets Chef før, kun at have en eneste Opgave, og det er Militærforliget. Jeg havde ventet mig, at vi, naar Ministeriets Chef her tog Ordet, havde faaet en virkelig Programtale fra Ministeriets Side. Det var en stor Skuffelse. Hele Talen drejede sig kun om det ene, Militærforliget, det var det, Ministeriet vilde arbejde for. Der havde været saa meget mere Grund til at vente, at her fik vi en virkelig politisk Programtale, som den Mand, der nu staar som Chef for Regeringen, ikke er nogen ny Mand i dansk Politik, men en Mand, der har et gammelt anset Navn i dansk Politik, en Mand, der har deltaget i dansk Politik i mange Aar. Men da han nu endelig er naaet op til den

Magt, han vel har tragtet efter for en Menneskealder siden, saa har han kun en enkelt Ting at tale om, og det er Militærvæsenet. Det, han nu ønsker, er at faa Fæstningen anerkendt, saaledes at den faar Lov til at ligge i Fred og uforstyrret indtil 1922. Og dog er der vist neppe nogen, der saa stærkt som han har udtalt sig mod denne Fæstning. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse nogle faa Udtalelser af Regeringens højtærede Chef fra den Gang, han stod som Medlem af denne Sal. (*En Stemme:* De ere 20 Aar gamle!) De ere 20 Aar gamle, men de have bevaret deres Værdi endnu.

Det var den 16. Oktober 1885. Under Finanslovens første Behandling fremsatte Regeringens nuværende Chef følgende Udtalelser: „Københavns Befæstning er Folketinget imod, og den er det, ikke blot fordi det er denne Regering, der fremsætter dette Forslag, eller fordi det er for dyrt, men det er, fordi Flertallet her i dette Ting er fuldstændig overbevist om, at det vil være Danmarks Ulykke, at vi ved Københavns Befæstning drages ind i europæisk storpolitisk Kombination og blive, om jeg saa maa sige, en i militær Henseende interessant Stat ved Østersøen. Det er det, som efter vor fulde Overbevisning er den sikre Vej til at drage Danmark ind i en Krig og sætte Røsten af Landet overstyr. Naar vi derfor modsætte os Københavns Befæstning, er det ikke af storpolitiske Grunde; vi modsætte os den af Fædrelandskærlighed, fordi vi efter alt, hvad der er sket, og efter alt, hvad der er oplyst, og efter den Debat, der nu i en Række af Aar er ført, ere fuldstændig paa det rene med, at dermed er Landets Dødsdom fældet, og den ville vi ikke være med til at fælde“. Det var i 1885, den højtærede Konseilspræsident udtalte sig saaledes. 4 Aar derefter fremsatte han atter en Udtalelse her i Salen af følgende Indhold: „Hele den Konflikt, der for Tiden sætter Sindene i Bevægelse her i Landet, er væsentlig holdt gaaende, bæres væsentlig af Militarismen. Det er den virkelige Drivfjeder, som holder den oppe, og som holder Masserne sammen“. Saaledes se vi altsaa den gamle Politiker udtale sig om denne Sag. Det var i stærke, men ikke for stærke Ord. Det var virke-